

kreds (Neergaard), at Hovedsagen for Forslagsstillerne var ubetinget Statstilskuddet. Hvis man vilde gaa med til Statstilskuddet til de fri Fattiggasser, hvis man vilde gaa med til at anerkende, at Staten burde virke opmuntrende paa disse Kassers Virksomhed, var man i øvrigt villig til at frafalde, hvad som helst det skulde være af det øvrige i Forslaget. Denne Sag har Interesse derved, at mellem dem, der gav Forslaget deres Tilslutning, var den den Gang eneste Socialdemokrat her i Tinget, afdøde Folketingsmand P. Holm. Ikke blot vandt Forslaget, altsaa Tilslutning hos Venstre og Socialdemokraterne, men ogsaa den Højremand, der førte Ordet i denne Sag, den daværende Rigsdagsmand for Ærø, Amtmand, Greve Brockenhuus-Schack, sluttede sig til Tanken om at yde et saadant Tilskud til de fri Fattiggasser. Da Sagen kom til Behandling her i Folketinget, stod man da saaledes, at alle Partier her i Tinget havde givet Tanken deres Tilslutning og stemte for Forslaget. Men det daværende Ministerium modsatte sig det, og følgelig blev det ikke til noget. Forslaget var noget videre rækkende end det Forslag, vi stille i Aar. Det gik ud paa, at Statskassen skulde refundere Kommunerne Halvdelen af, hvad disse gav til de fri Fattiggasser, og satte som Maksimumsgrænse 25 Øre pr. Individ. Jeg minder om, at da dette Forslag kom frem og, som jeg siger, vandt Tilslutning fra alle Partier i Rigsdagen, havde vi ingen Alderdomsforsørgelseslov, ingen Sygekasselov og ingen Ulykkesforsikringslov, og naar der under de Forhandlinger, som blev førte, blev Tale om den forøgede Virksomhed, som de fri Fattiggasser skulde udfolde, tænkte man netop væsentligt paa de gamle, der ikke kunde arbejde længere paa Grund af Alderdom og Svækkelse og paa dem, der ved Sygdom eller Ulykke vare blevne uarbejdsdygtige. Der var altsaa et langt større Felt for de fri Fattiggassers Virksomhed den Gang, end der er i Øjeblikket, det Omraade, hvor den sociale Reserve maatte rykke ud for at afhjælpe Nød, var langt større og betydeligere end i Øjeblikket. Derfor kunne vi sige, at Reserven maaske i Øjeblikket ikke behøver at være saa stor, men den er lige nødvendig, saa vist som, hvad jeg allerede har

bemærket, de specielle Arter af social Lovgivning, vi have paa forskellige Omraader, alligevel ikke ere tilstrækkelige til at optage alle Arter af Nød.

Jeg har omtalt dette tidligere Forslag for at godtgøre, baade at Tanken om et Statstilskud til de fri Fattiggasser ikke er fremmed for Folketinget, og at den ikke er noget enkelt Partis Tanke, men at den har vundet Tilslutning fra de forskellige Sider her i Tinget. Jeg skal for øvrigt i denne Forbindelse minde om, at selve det Ministerium, som da modsatte sig, at man gennemførte Statstilskuddet til de fri Fattiggasser, havde ved en tidligere Lejlighed vist, at det havde afgjort Tillid til, at de fri Fattiggasser kunde forvalte Statsmidler, der bleve ydede dem. Aaret før havde nemlig Finansministeren, Estrup, indbragt et Forslag til Lov om Told- og Skibsafgifter og et dermed sammenhængende Forslag til Lov om forøget Brændevinsskat, og der fandtes deri den Bestemmelse, at hvad Brændevinsskatten maatte indbringe ud over det hidtidige Beløb, skulde deles i to lige Dele, af hvilke den ene Del skulde tilfalde samtlige Landets fri Fattiggasser. Der var, saa vidt jeg ved, ikke stillet Betingelser, hverken med Hensyn til den fri Fattiggasses Bestyrelse, Kommunetilskuddet eller noget andet. Her var der altsaa aabnet Mulighed for et Statstilskud, som kom direkte til Kasserne, og som rimeligvis vilde være bleven af langt større Omfang end det, der var Tale om i 1888—89, og endnu mere end det, der er Tale om her. Jeg nævner dette for at vise, at ogsaa i det yderste Højre har man der i sin Tid næret saa stor Tillid til de fri Fattiggasser, at man ikke har været bange for at henvise endog meget betydelige Statsmidler til deres Forvaltning, lægge dem i deres Hænder, for at de med dem kunde afhjælpe Nød.

De fri Fattiggasser have hidtil ført en temmelig stille Tilværelse. Naar der har været talt om dem Mand og Mand imellem rundt omkring i Landet, altsaa mellem Folk, som vare godt kendte med kommunale Forhold, har der saa godt som aldrig været sagt andet end gode Ord om disse Kasser, man har næsten aldrig hørt andet, end at sjældent have faa Penge gjort saa megen Nytte som de Penge, der